

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst
RT I 1996, 37, 745

Vilsandi rahvuspargi kaitse-eeskirja ning välispiiri kirjelduse kinnitamine

Vastu võetud 22.05.1996 nr 144

Kaitstavate loodusobjektide seaduse (RT I 1994, 46, 773) paragrahvi 5 lõike 4 ning paragrahvi 6 alusel Vabariigi Valitsus määrab:

1. Kinnitada:

- 1) Vilsandi rahvuspargi kaitse-eeskiri (juurde lisatud).
- 2) Vilsandi rahvuspargi välispiiri kirjeldus (juurde lisatud).

2. Kehtestada, et Vilsandi rahvuspargi valitsejaks on Vilsandi Rahvuspargi direktor.

3. Keskkonnaministeeriumil esitada Rahandusministeeriumile ettepanekud maamaksu korrigeerimise kohta tulenevalt käesoleva määruse punktist 1.

4. Tunnistada kehtetuks Eesti NSV Ministrite Nõukogu 8. juuni 1987. a määruse nr 319 (ENSV Teataja 1987, 24, 349) «Vilsandi Riikliku Looduskaitseala kaitsetsooni ja Kurtna Riikliku Maastikukaitseala moodustamise kohta» punkt 2 Vilsandi Riikliku Looduskaitseala põhimääruse kinnitamise osas ja punkt 3 Vilsandi Riikliku Looduskaitseala kaitsetsoonile maa eraldamisel kehtestatud maakasutuse põhitingimuste osas.

Peaminister Tiit VÄHI
Keskkonnaminister Villu REILJAN
Riigisekretär Uno VEERING

Kinnitatud
Vabariigi Valitsuse 22. mai 1996. a määrusega nr 144

Vilsandi rahvuspargi kaitse-eeskiri

I. ÜLDSÄTTED

1. Vilsandi rahvuspark (edaspidi *rahvuspark*) moodustati Vabariigi Valitsuse 8. detsembri 1993. a määrusega nr 387 (RT I 1994, 3, 20; 1995, 30, 381) Vilsandi Riikliku Looduskaitseala ning Harilaiu botaanilis-zooloogilise kaitseala baasil ning määrati rahvuspargiks kaitstavate loodusobjektide seadusega (RT I 1994, 46, 773).

2. Rahvuspargi kaitse tugineb Eesti Vabariigi seadustele, Vabariigi Valitsuse ja keskkonnaministri määrustele ning teistele õigusaktidele.

3. Rahvuspargi maa-ala on määratletud Vilsandi rahvuspargi välispiiri kirjeldusega.

4. Rahvuspargi maa-ala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kolmeks võõndiks: loodusreservaadiks, sihtkaitsevõõndiks ja piiranguvõõndiks.

5. Kõikide võõndite ja alavõõndite, samuti kohustustega koormatavate alade piirid kantakse riiklikusse maakatastrisse.

6. Rahvuspargi ja selle võõndite piiride kirjeldus on koostatud talumaade osas vastavalt 1939. aasta kinnistutele, Kihelkonna metskonna osas vastavalt Eesti Metsakorralduskeskuse 1986. aasta Saaremaa Metsamajandi Kihelkonna metskonna puistuplaanile ning riigiettevõtte Eesti Maauringud maakasutuskaardi (mõõtkava 1:10 000) alusel. Merepiir on kirjeldatud nurgapunktide koordinaatidega ja neid ühendavate geodeetiliste joontega. Geograafilised koordinaadid on esitatud WGS-84 süsteemis ja ristkoordinaadid Eesti Põhikaardi EUREF-EST-92 süsteemis Lamberti konformses koonilises projektsioonis.

II. RAHVUSPARGI KAITSEKORRA ÜLDNÕUDED

7. Majandustegevus ja loodusvarade kasutamine toimub rahvuspargis kooskõlas looduskaitse põhimõtetega vastavalt Eesti Vabariigi seadustele, Vabariigi Valitsuse ja keskkonnaministri määrustele ning teistele õigusaktidele.

8. Inimestel on lubatud viibida ning marju ja seeni korjata kogu rahvuspargi maa-alal, välja arvatud loodusreservaadis, ning sätestatud erijuhtudel sihtkaitsevööndis.

9. Liikumine eramaal toimub vastavalt asjaõiguseadusele ja kaitstavate loodusobjektide seadusele. Sihtkaitse- ja piiranguvööndis olevad erateed ja -rajad (sealhulgas kallasrajad) on päikesetõusust kuni päikeseloojanguni avalikuks kasutamiseks. Kinnisasja omanik peab lubama tema kinnistut läbiva jalg- või talitee kasutamist vastavalt kohalikele tavadele.

10. Telkimine, laagrissejäämine ja tuletgemine on lubatud üksnes selleks ettenähtud ja tähistatud paikades, mis määratakse kindlaks valla üldplaneeringuga.

11. Mootorsõidukitega liikumine väljaspool selleks ettenähtud teid ning jalgratatega liikumine väljaspool teid ja radu on keelatud, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel, teaduslikel uurimistöodel ning käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud metsa- ja põllumajandustöödel.

12. Rahvuspargi metsad kuuluvad hoiumetsa kategooriasse ning metsanduslikud tööd sätestatakse vöönditi. Keelatud on puhtpuistute kujundamine varem rajatud metsakultuurides ja keemiline võsatõrje.

13. Rahvuspargi territoorium ei ole jahimaa-ala. Vastavalt vajadusele toimuv ulukite arvukuse reguleerimine kehtestatakse vöönditi, keskkonnaministri määrusega sätestatud korra kohaselt.

14. Kalapüük rahvuspargis toimub vastavalt kalapüügiseadusele ja kalapüügieeskirjale ning käesolevale kaitse-eeskirjale.

15. Rahvuspargi valitseja nõusolekuta on rahvuspargis keelatud:

- 1) valla üldplaneeringu ja ehitusmääruse kinnitamine;
- 2) maa- ja metsakorralduskavade kinnitamine;
- 3) maa sihtotstarbe muutmise;
- 4) geoloogilised uuringud;
- 5) tegutsemisloa väljaandmine, kui seadused ja Vabariigi Valitsuse kehtestatud kord ei sätesta teisiti;
- 6) uute veekogude rajamine, veekogude kallaste, kuju või veetaseme muutmise, samuti sildade ja trüüpide rajamine;
- 7) organiseeritud turismi ning massiürituste (osalejate arvuga üle 50 inimese) korraldamine;
- 8) kaitsevööndite ja sõjaliste harjutuste läbiviimine, kui Vabariigi Valitsuse kehtestatud kord ei sätesta teisiti;
- 9) mürgkemikaalide ja väetiste kasutamine metsamaadel.

16. Kaitseala valitseja nõusoleku saamiseks käesolevas kaitse-eeskirjas ettenähtud juhtudel peab vastava loa taotleja ja projekti või kava kooskõlastuse taotleja esitama kaitseala valitsejale kirjaliku taotluse. Kaitseala valitseja vastab taotlusele nõusoleku või motiveeritud keeldumisega ja vajaduse korral omapoolsete tingimuste esitamiseks nii taotlejale kui ka loa väljaandjale hiljemalt ühe kuu jooksul pärast taotluse saamist. Sõltumatu (tellitava) ekspertiisi tegemise vajaduse korral on kaitseala valitsejal õigus taotlusele vastamist edasi lükata kuni ekspertiisiakti saamiseni, informeerides sellest nii nõusoleku taotlejat kui ka loa väljaandjat.

Raieloa taotluse vaatab kaitseala valitseja läbi ning annab oma nõusoleku või saadab motiveeritud keeldumise ja vajaduse korral esitada omapoolsed tingimused kümne päeva jooksul pärast taotluse saamist.

17. Järelevalve-, pääste- ja teaduslike välitööde korraldamine ja läbiviimine rahvuspargis toimub vastavalt Vabariigi Valitsuse kehtestatud korrale.

18. Rahvuspargi piires oleva kinnistu võõrandamisel teatatakse sellest kaitstavate loodusobjektide seaduse paragrahvi 9 lõike 5 kohase riigi ostueesõiguse realiseerimiseks rahvuspargi valitsejale.

III. LOODUSRESERVAAT

19. Loodusreservaat on rahvuspargi otsesest inimtegevusest puutumata loodusega osa, kus tagatakse koosluste säilimine üksnes looduslike protsesside tulemusena.

20. Rahvuspargis on viis loodusreservaati:

1) **Lõuna-Vaika loodusreservaat**, kuhu kuuluvad Kihelkonna vallas Ülemine Vaika saar, Keskmine Vaika saar, Kullipank ja neid ümbritsev mereala, mille piir on kirjeldatud järgmiste geodeetiliste joontega: punktist 58° 22' 43" N 21° 48' 32" E (6473010-371834) punkti 58° 22' 40" N 21° 48' 32" E (6472905-371835), sealt punkti 58° 22' 25" N 21° 48' 02" E (6472446-371334), sealt asimuudil 307° rahvuspargi välispiirini ja punktist 58° 22' 43" N 21° 48' 32" E (6473010-371834) asimuudil 293° rahvuspargi välispiirini ning välispiiri lõik, mis ühendab kahe viimase joone lõikepunkte välispiiriga;

2) **Nootamaa loodusreservaat**, kuhu kuulub Lümända vallas Nootamaa saar ja seda ümbritsev mereala, mille piir on kirjeldatud järgmiste geodeetiliste joontega: punktist 58° 19' 33" N 21° 46' 04" E (6467192-369226) punkti 58° 19' 24" N 21° 46' 18" E (6466900-369447), sealt punkti 58° 19' 13" N

21° 46' 00" E (6466584-369151), sealt asimuudil 267° rahvuspargi välispiirini ja punktist 58° 19' 33" N 21° 46' 04" E (6467192-369226) asimuudil 254° rahvuspargi välispiirini ning välispiiri lõik, mis ühendab kahe viimase joone lõikepunkte välispiiriga;

3) **Innarahu loodusreservaat**, kuhu kuulub Lümanda vallas Innarahu saar ja seda ümbritsev mereala, mille piir on kirjeldatud järgmiste geodeetiliste joontega: punktist 58° 17' 14" N 21° 48' 35" E (6462827-371555) punkti 58° 17' 14" N 21° 49' 08" E (6462810-372081), sealt asimuudil 159° rahvuspargi välispiirini ning punktist 58° 17' 14" N 21° 48' 35" E (6462827- 371555) asimuudil 222° rahvuspargi välispiirini ning välispiiri lõik, mis ühendab kahe viimase joone lõikepunkte välispiiriga;

4) **Laevarahu loodusreservaat**, kuhu kuulub Kihelkonna vallas Laevarahu ja seda ümbritsev mereala, mille piir on kirjeldatud järgmiste geodeetiliste joontega: punktist 58° 20' 49" N 21° 49' 18" E (6486161-373012) asimuudil 270° rahvuspargi välispiirini ning samast punktist asimuudil 180° rahvuspargi välispiirini ning välispiiri lõik, mis ühendab kahe viimase joone lõikepunkte välispiiriga;

5) **Metsa püsivaatlusala loodusreservaat**, kuhu kuulub Kihelkonna vallas Vilsandi saarel asuv maa-ala Kusta elamust 280 m põhjas, mis läänes ja idas piirneb metsateedega ning põhjas ja lõunas neid metsateid ühendavate lääne- idasuunaliste sirglõikudega, mille kaugus Kusta elamust on vastavalt 420 m ja 280 m.

21.Loodusreservaadis on keelatud:

- 1) majandustegevus ning loodusvarade kasutamine;
- 2) inimeste viibimine, välja arvatud järelevalve-, teadus- ja päästetöödel ning riigikaitse eesmärkidel, Vabariigi Valitsuse kehtestatud korra kohaselt.

22.Loodusreservaadi metsad kuuluvad hoiumetsa kategooriasse metsandusliku reservaaadi staatuses (juhtfunktsioon – looduskaitses; metsa kui ökosüsteemi säilitamine üksnes looduslike protsesside tulemusena).

23.Loodusreservaadi maa on riigi looduskaitsesmaa ning see jäetakse riigi omandisse maareformi seadusega sätestatud korras.

IV. SIHTKAITSEVÖÖND

24.Sihtkaitsevöönd on rahvuspargi maa- ja veeala seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks.

25.Rahvuspargi sihtkaitsevöönd jaguneb mittemajandatavaks ja majandatavaks alavööndiks.

26.Rahvuspargis on 14 sihtkaitsevööndi mittemajandatavat alavööndit:

- 1) **Alumise Vaika sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Kihelkonna vallas Alumine Vaika saar, Mustpank ja Karirahu;
- 2) **Vana Paagi sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Kihelkonna vallas Vilsandi saarel maa-ala, mille piir kulgeb Vilsandi läänerannalt mööda tuletorni territooriumi põhjapiiri selle kirdenurgani, sealt põhja suunas kuni kinnistu A15 edelanurgani ning sealt asimuudil 41° 320 m kuni metsatukani, sealt edasi kirdesse kiviaia nurgani ning mööda kiviaeda põhja suunas mereni;
- 3) **Orjassaare sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Kihelkonna vallas Vilsandi saarel talu A26 maal asuv maa-ala, mille piir kulgeb Kihelkonna metskonna kvartali 9 eraldise 19 põhjapiiri ja Vahemere talust põhja suunduva tee ristumiskohast 100 m ulatuses mööda nimetatud teed põhja-loode suunas ning seejärel asimuudil 66° kuni talu A26 kirdepiirini ning edasi mööda nimetatud piiri kagu suunas 110 m ja seejärel asimuudil 246° Vahemere talust põhja suunduva teeni;
- 4) **Kiipsaare sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Kihelkonna vallas Kihelkonna metskonna kvartal 18 koos Kõver-Rahuga;
- 5) **Telve sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Kihelkonna vallas Telve saar ja Telve-Kuivrahu;
- 6) **Pihlalui sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Kihelkonna vallas Pihlalaid ja Laiarahu;
- 7) **Sepasitiku sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Kihelkonna vallas Sepasitiku ja Rannasitiku laiud;
- 8) **Kurgurahu sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Lümanda vallas Kurgurahu;
- 9) **Lauri sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Lümanda vallas Lauri saar, Suur-Urve ja Väike-Urve saar;
- 10) **Laasirahu sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Lümanda vallas Laasirahu, Kolmekivirahud ja Punasekivirahu;
- 11) **Säinaste sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Lümanda vallas Säinaste kuiv;
- 12) **Salava sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Lümanda vallas Salava saar;
- 13) **Aherahu sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Lümanda vallas Aherahu;
- 14) **Naistekivi sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Lümanda vallas Naistekivi saar.

27.Mittemajandatavas sihtkaitsevööndis on keelatud majandustegevus ja loodusvarade kasutamine, välja arvatud:

- 1) inimeste viibimine, kui punktis 28 ei sätestata teisiti;
- 2) teedele ja jalgradadele kukkunud puude eemaldamine.

28.Erinevalt punktis 27 sätestatust on keelatud:

- 1) inimeste viibimine Alumise Vaika, Telve, Pihlalui, Sepasitiku, Kurgurahu, Lauri, Laasirahu, Säinaste, Salava, Aherahu ja Naistekivi sihtkaitsevööndites 15. aprillist kuni 15. juulini;

2) inimeste liikumine väljaspool teid ja tähistatud radu Orjassaare sihtkaitsevööndis.

29. Rahvuspargi valitseja igakordsel nõusolekul on lubatud:

- 1) olemasolevate teede ja jalgradade hooldustööd;
- 2) hooldustööd kaitstavate liikide elutingimuste säilitamiseks;
- 3) olemasolevate õhuliinide ja muude kommunikatsioonide hooldamine ja rekonstrueerimine.

30. Sihtkaitsevööndi mittemajandatava alavööndi metsad kuuluvad hoiumetsa kategooriasse metsandusliku reservaadi staatuses (juhtfunktsioon – looduskaitse; metsa kui ökosüsteemi säilitamine üksnes looduslike protsesside tulemusena).

31. Rahvuspargis on 8 sihtkaitsevööndi majandatavat alavööndit:

1) **Vahemere sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Kihelkonna vallas Vilsandi saarel maa-ala talude A41 ja A6 maadel, mille piir kulgeb mööda talude A41 ja A6 põhjapiiri kuni elektriliinini, edasi mööda liini talu A6 idapiirini ning mööda seda kuni elektriliinini, edasi mööda liini kuni loodesse suunduva teeni ning mööda nimetatud teed kuni talu A41 loodepiirini ja mööda seda piiri nimetatud talu põhjapiirini;

2) **Harilaiu sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Kihelkonna vallas Kihelkonna metskonna kvartalid 19, 20, 21, 22 ja 23;

3) **Laistinina sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Lümanda vallas Kihelkonna metskonna kvartalid 172 ja 179 (ainult eraldis 2 täielikult ja eraldiste 1, 3 ja 7 Atla-Kuusnõmme teest lääne poole jäävad osad);

4) **Soeginina sihtkaitsevöönd**, kuhu kuulub Lümanda vallas Kihelkonna metskonna kvartal 196 (ainult eraldised 1–5, 7–10, 14–17 täielikult ja eraldiste 6, 11 ja 13 Soeginina-Atla teest lääne poole jäävad osad);

5) **Kolga sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Lümanda vallas Kihelkonna metskonna kvartalid 199, 200, 201 ja 202;

6) **Antsulaiu sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Kihelkonna vallas Väike Antsulaid ja Suur Antsulaid ning Mustrahu;

7) **Kuusnõmme sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad Lümanda vallas Kihelkonna metskonna kvartalid 149–160, 161 (ainult eraldised 1–10 täielikult ja eraldise 11 kiviaiast lääne poole jääv osa), 162, 163, 164, 165 (ainult eraldise 1 teest põhja poole jääv osa), 166 (ainult eraldised 1–3, 9–11, 13, 14, 17 ja 18 täielikult ning eraldiste 4, 12 ja 19 kiviaiast lääne poole jäävad osad), 168 ja 169 ning Umalakoti rahud, Vörkrahu, Käkirahu, Liivarahu ja Punasekivirahu;

Kihelkonna vallas Kiirassaare talu (16) maa Vesiku oja ning KiirassaareKuusnõmme ja Kiirassaare-Käkisilma teede vaheline osa;

8) **Mere sihtkaitsevöönd**, kuhu kuuluvad:

Kihelkonna vallas

– Alumise Vaika saart, Mustpanka ning Karirahu ümbritsev mereala, mille piir on kirjeldatud järgmiste geodeetiliste joontega: punktist 58° 23' 05" N 21° 48' 03" E (6473700-371390) punkti 58° 22' 49" N 21° 48' 44" E (6473160-372035), sealt punkti 58° 22' 45" N 21° 48' 45" E (6473061-372041), sealt punkti 58° 22' 43" N 21° 48' 32" E (6473010-371834), sealt asimuudil 293° rahvuspargi välispiirini ja punktist 58° 23' 05" N 21° 48' 03" E (6473700-371390) asimuudil 273° rahvuspargi välispiirini ja välispiiri lõik, mis ühendab kahe viimase joone lõikepunkte välispiiriga;

– mereala Telve saare, Telve-Kuivrahu, Pihlilaiu, Laiarahu ning Sepasitiku ja Rannasitiku laidude ümber 50 meetri ulatuses;

Lümanda vallas

– Naistekivi saart ümbritsev mereala, mille piir on kirjeldatud järgmiste punktide koordinaatide ning neid ühendavate geodeetiliste joontega: 58° 14' 04" N 21° 55' 06" E (6456736-377729), 58° 14' 14" N 21° 54' 33" E (6457077-377212), 58° 14' 37" N 21° 54' 31" E (6457787-377194), 58° 14' 42" N 21° 54' 44" E (6457921-377419), 58° 14' 35" N 21° 55' 22" E (6457690-378021);

– mereala Kurgurahu, Lauri ning Suur-Urve ja Väike-Urve saare, Laasirahu, Kolmekivirahude, Punasekivirahu, Säinaste kuiva, Salava saare ning Aherahu ümber 50 meetri ulatuses.

32. Kalapüük toimub sihtkaitsevööndi majandatavas osas vastavalt kalapüügiseadusele ja kalapüügieeskirjale, kusjuures Mere sihtkaitsevööndis on kalapüük keelatud 15. aprillist kuni 15. juulini.

33. Sihtkaitsevööndi majandatava alavööndi metsad kuuluvad hoiumetsa kategooriasse (juhtfunktsioon – looduskaitse; metsa säilitamine bioloogilise mitmekesisuse ja rahvuspargi maastikuilme säilitamiseks).

34. Sihtkaitsevööndi majandatavas osas on lubatud järgmine tegevus ja loodusvarade kasutamine rahvuspargi valitseja nõusolekul:

1) olemasolevate teede, jalgradade, õhuliinide ja muude kommunikatsioonide hooldustööd, kusjuures rahvuspargi valitsejal on õigus esitada looduskaitsealsetest ja maastikukujunduslikest kaalutlustest lähtuvaid tingimusi;

2) valikraie, kusjuures rahvuspargi valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja ja metsamaterjali väljaveo ning puistu lõppkoosseisu ja täiuse osas;

3) hooldustööd kaitstavate liikide elutingimuste säilitamiseks;

4) metsa kõrvalsaaduste (v.a marjad ja seemned) korjamine;

5) ulukite arvukuse reguleerimine;

6) maaparandussüsteemide taastamine ja remont Kuusnõmme sihtkaitsevööndis;

7) poollooduslike koosluste majandamine, kusjuures rahvuspargi valitsejal on õigus esitada nõudeid tööde läbiviimise aja ja kasutatava tehnoloogia suhtes.

V. PIIRANGUVÖÖND

35. Piiranguvöönd on rahvusparki majanduslikult kasutatav ning kultuurmaastikuna säilitatav osa, kus majandustegevuses tuleb arvestada kaitstavate loodusobjektide seaduses ning selle alusel käesolevas kaitse-eeskirjas kehtestatud tingimusi.

36. Rahvusparki piiranguvöönd jaguneb kuueks alavööndiks:

1) **Vilsandi piiranguvöönd**, kuhu kuulub Kihelkonna vallas Vilsandi saar, välja arvatud loodusreservaati ja sihtkaitsevööndisse kuuluvad alad; Vesiloo saar ja Vilsandi rahudepealne: Noogimaa, Kalarahu, Käkimaa ja teised väikerahud;

2) **Kõruse piiranguvöönd**, kuhu kuulub Kihelkonna valla piiresse Jaagarahust põhja poole jääv rahvusparki osa Tagamõisa poolsaarel, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse;

3) **Kiirassaare piiranguvöönd**, kuhu kuuluvad Kihelkonna valla piires Jaagarahust lõuna poole jääv rahvusparki osa Saaremaal ja Kihelkonna lahe laiud, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse;

4) **Atla piiranguvöönd**, kuhu kuulub Lümända valla piiresse jääv rahvusparki osa Saaremaal, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse, ning Koerakuivalaid, Ojurahu ja Urverahu;

5) **Loonalaiu piiranguvöönd**, kuhu kuulub Lümända vallas Loonalaid;

6) **Läänemere akvatoorium** Kihelkonna ja Lümända vallas, mis jääb rahvusparki piiresse, välja arvatud loodusreservaati ja sihtkaitsevööndisse kuuluvad veelad.

37. Piiranguvööndis on lubatud looduskaitsealustega kooskõlas olev majandustegevus, välja arvatud käesoleva kaitse-eeskirja II osas ja alljärgnev keelatud tegevus:

1) maavarade ja maa-ainese kaevandamine;

2) uute maaparandussüsteemide rajamine;

3) lõppraie, välja arvatud turberaie.

38. Rahvusparki valitseja nõusolekuta on piiranguvööndis keelatud:

1) liiva, kruusa ja savi võtmine oma tarbeks;

2) olemasolevate maaparandussüsteemide hooldustööd, valikkuivendus ja kultuurtehnilised tööd;

3) ulukite arvukuse reguleerimine;

4) uute teede, õhuliinide ja muude kommunikatsioonide ning ehitiste ja rajatiste rajamine, kusjuures rahvusparki valitsejal on õigus esitada looduskaitsealustest ja maastikukaitsealustest kaalutlustest lähtuvalt tingimusi;

5) puidu varumine, kusjuures rahvusparki valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja, metsamaterjali väljaveo ning puistu lõppkoosseisu ja täiuse osas;

6) prügi ja heitmete ladustamine väljaspool selleks ettenähtud kohti;

7) roo ja adru varumine.

39. Piiranguvööndis toimub kalapüük vastavalt kalapüügiseadusele ja kalapüügieeskirjale, kusjuures võrgupüük on keelatud:

1) 1. novembrist kuni 1. märtsini Vesiloo madalal (Vilsandi majaka punases tsoonis) ja Kiipsaare madalal (rahvusparki Junkru nukast põhja poole jääval veelal);

2) 1. jaanuarist kuni 31. maini Laevarahu loodusreservaadi ja Kiipsaare ning Innarahu loodusreservaadi ja Soeginina vahelisel veelal.

40. Piiranguvööndi metsad kuuluvad hoiu- ja metsa kateegooriasse (juhtfunktsioon – looduskaitse; maastikuilme säilitamine).

41. Lookoosluste ilme ja liigilise koosseisu säilitamiseks nähakse kohustusliku tegevusena ette Atla piiranguvööndis karjatamine talude 83, Kalda (18), Mõisa (4), A5, 21a, 8a, 3, Vakri (17), 46, 11 ja A1 maal.

VI. LÕPPSÄTTED

42. Isikud, kes rikuvad käesoleva kaitse-eeskirja nõudeid, kannavad haldus-, kriminaal- või tsiviilvastutust seaduses ettenähtud korras.

43. Käesolevast kaitse-eeskirjast tulenevad vaidlused lahendatakse kohtus, kuid pooled võivad vaidluse lahendamiseks pöörduda ka keskkonnaministri poole.

Kinnitatud

Vabariigi Valitsuse 22. mai 1996. a määrusega nr 144

Vilsandi rahvusparki välispiiri kirjeldus

Vilsandi rahvusparki välispiir (edaspidi *piir*) kulgeb Veere-Kihelkonna maantee ja Kurevere-Oju-Kihelkonna maantee ristist piki Kurevere-Oju-Kihelkonna maantee lääneserva kuni Latika talu (A35) kagupiirini ning mööda seda ja Pargi talu (A28) kirdepiiri Kihelkonna-Papisaare maanteeni. Edasi jätkub piir mööda Kihelkonna-Papisaare maantee põhjaserva Kihelkonna ojani ning seejärel mööda oja Kihelkonna-Tehumardi maanteeni. Edasi kulgeb piir mööda Kihelkonna-Tehumardi maantee lääneserva Loona ristmikuni ja sealt piki

Kuusnõmme-Karala maantee loodeserva ning Kihelkonna metskonna kvartali 203 kagupiiri mööda kulgevad teed kuni kvartali 203 kagunurgani ning edasi mööda Austla teed põlise riigimetsamaa piirini Kihelkonna metskonna kvartali 202 eraldises 24. Edasi kulgeb piir mööda põlise riigimetsamaa piiril asuvat kiviaeda läbi Kihelkonna metskonna kvartali 201 ja mööda kvartalite 201 ja 199 edelapiiri, seejärel mööda Atla ja Austla küla vahelisel piiril asuvat kiviaeda Kihelkonna metskonna kvartali 195 idapiirini. Edasi kulgeb piir mööda kvartali 195 idapiiri ning kvartali 198 ida- ja kagupiiri mereni ja seejärel mööda rannajoont Soeginina tipuni ning jätkub merel. Merel on piir määratud järgmiste punktide ja neid ühendavate geodeetiliste joontega: Soeginina tipp; 58° 16' 36" N 21° 48' 34" E (6462520-547626); 58° 19' 15" N 21° 45' 43" E (6466656-368870); 58° 24' 40" N 21° 46' 35" E (6476190-369811); 58° 25' 40" N 21° 49' 40" E (6477948-372841); 58° 23' 10" N 21° 58' 20" E (6473412-381277); Pitkanina tipp; Kurevere (17) ja Kurevere (18b) talude vaheline piir Pitkanina lahe põhjarannal. Edasi kulgeb piir mööda Kurevere talu (17) läänepiiri kuni pinnasteeni ning mööda seda Veere-Kihelkonna maanteeni.

Lahustükina kuulub rahvusparki Kihelkonna vallas maa-ala, mille piir kulgeb Urva oja suudmest mööda oja kuni Kihelkonna metskonna kvartali 11 põhjapiirini ning edasi mööda kvartalite 11 ja 12 põhjapiiri kuni selle ristumiseni metsateega kvartali 12 eraldises 6. Edasi kulgeb piir mööda nimetatud metsateed lõuna suunas kuni teeristini eraldises 17 ja sealt mööda edela suunas kulgevad teed kuni teeristini eraldises 16. Edasi kulgeb piir mööda lõunasse suunduvat teed kuni selle ristumiseni kvartali 26 lõunapiiriga eraldises 16 ning mööda kvartali 26 lõunapiiri ja selle mõttelist sirgjoonelist pikendust kuni Sarapiku järve läänekaldani. Seejärel kulgeb välispiir piki Sarapiku järve läänekallast kuni kvartali 41 idapiiri mõttelise sirgjoonelise pikenduseni ja edasi mööda seda ning kvartalite 41 ja 45 idapiiri, Kiljatu järve loodekallast ja kvartali 45 lõunapiiri Harilau-Kõruse teeni. Harilau-Kõruse teed mööda kulgeb piir Kõruse endise kordonini ning jätkub sealt mööda Kõruse-Kurevere teed algul paadisadama suunas ja seejärel kuni Kurevereni. Seejärel kulgeb piir mööda Veere-Kihelkonna maanteed kuni Pooppuu (84) ja Maantee (82) talude vahelt algava endise Jaagarahu karjäärini viiva teeni ning mööda seda kuni Kordoni platsini. Edasi kulgeb piir mööda Kordoni platsi (76) ja Jaagurahu (67) kinnistute põhjapiiri kuni mereni ja mööda rannajoont Kihelkonna metskonna kvartali 52 edelanurgani ning jätkub merel. Merel on piir määratud järgmiste punktide ja neid ühendavate geodeetiliste joontega: Kihelkonna metskonna kvartali 52 edelanurk; 58° 29' 00" N 21° 46' 25" E (6484728- 369997); 58° 32' 20" N 21° 46' 30" E (6490663-370243); Urva oja suue.

Teise lahustükina kuulub rahvusparki Lümända vallas Naistekivi saar koos merealaga, mille piir on määratud järgmiste punktide ning neid ühendavate geodeetiliste joontega: 58° 14' 04" N 21° 55' 06" E (6456736-377729); 58° 14' 14" N 21° 54' 33" E (6457077- 377212); 58° 14' 37" N 21° 54' 31" E (6457787-377194); 58° 14' 42" N 21° 54' 44" E (6457921-377419); 58° 14' 35" N 21° 55' 22" E (6457690-378021).

Vilsandi rahvuspargi välispiiri kirjeldus on koostatud talumaade osas vastavalt 1939. aasta kinnistutele, Kihelkonna metskonna osas vastavalt Eesti Metsakorralduskeskuse 1986. aasta Saaremaa Metsamajandi Kihelkonna metskonna puistuplaanile ning riigiettevõtte Eesti Maauuringud maakasutuskaardi (mõõtkava 1:10 000) alusel. Geograafilised koordinaadid on esitatud WGS-84 süsteemis ja ristkoordinaadid Eesti Põhikaardi EUREF-EST-92 süsteemis Lamberti konformses koonilises projektsioonis.